

Pedagogu atalgojuma modeļa projekts

2014.gada 16.septembris

Jaunās politikas iniciatīvas pa nozarēm

*Jaunajām politikas iniciatīvām
pieprasītais kopējais finansējums:*

- *2015.gadam – 111 209 401 euro*
- *2016.gadam – 160 118 427 euro*
- *2017.gadam – 176 663 996 euro*

Valsts budžeta finansējums (pedagogu darba atalgojumam)

Finansējuma mērķis	2014.gada janvāris - augusts	2014.gada septembris - decembris
Pašvaldību pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu, pašvaldību speciālās izglītības iestāžu, pašvaldību profesionālās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai	142 876 984	74 326 664
Interēšu izglītības programmu un sporta skolu pedagogu daļējai darba samaksai	7 058 065	3 568 165
5-6 gadīgo bērnu obligātajā sagatavošanā iesaistīto pedagogu darba samaksai	14 615 040	8 014 604
kvalitātes pakāpju piemaksa pašvaldību un privātās izglītības iestāžu pedagogiem:	6 800 365	4 112 501
<i>3.kvalitātes pakāpe</i>	<i>5 112 384</i>	<i>2 768 700</i>
<i>4.kvalitātes pakāpe</i>	<i>1 492 169</i>	<i>1 178 132</i>
<i>5.kvalitātes pakāpe</i>	<i>195 785</i>	<i>165 669</i>
Privātās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai, t.sk. 5-6 gad. bērnu oblig. sagatavošanai	3 400 648	1 835 448

Pedagogu atalgojuma sistēma: esošais pedagogu atalgojuma modelis

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka pedagoga darba samaksu (MK noteikumi **Nr.1616; Nr.836; Nr.825; Nr.655; Nr.523)**

- **darba samaksas pieaugums no 389 euro uz 420 euro par zemāko noteikto darba samaksu par likmi;**
- **noteikta piemaksa attiecīgi 31,87 euro, 79,68 euro, 99,60 euro proporcionāli tarifcētajai slodzei tiem pedagogiem, kuriem laika posmā 2009.-2014.g.31.augusts ir piešķirta 3., 4. un 5.kvalitātes pakāpe;**
- **vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu direktoriem un viņu vietniekiem, sporta organizatoriem, struktūrvienību vadītājiem izglītības jomā, izglītības metodiķiem, sporta organizatoriem, direktora vietniekiem metodiskajā darbā valsts ģimnāzijās, izglītības iestāžu bibliotekāriem, pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem un metodiķiem papildus amata pienākumiem tarifcētā mācību priekšmeta pedagoga darba apjoms nedrīkst pārsniegt 9 stundas nedēļā;**

Pedagogu atalgojuma sistēma: esošais pedagogu atalgojuma modelis

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka pedagoga darba samaksu (MK noteikumi **Nr.1616; Nr.836; Nr.825; Nr.655; Nr.523)**

- līdz 4 darba stundām nedēļā palielināts stundu skaits mācību nodarbību sagatavošanai **pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem**, kuriem noteikta 30 stundu mēneša darba algas likme;
- atbilstoši tarificētajam stundu skaitam nedēļā noteikts **pedagoga veicamais darbs izglītojamo brīvdienās**;
- izmaiņas atsevišķu programmu (profesionāli orientēta virziena pamatizglītības programmas ar padziļinātu mācību priekšmetu mācīšanu; pedagogiskās korekcijas programmas; vakara (maiņu) un neklātienes (t.sk. tālmācības) vispārējās izglītības programmas) finansēšanā - līdz **2017. gada 1. septembrim** finansē tās programmas, kuru īstenošana sākta ne vēlāk kā **2014. gada 1.septembrī**;
- precizēti un mainīti koeficienti: **1.-4. klasei**, ja skolēnu skaits **pamatizglītības pakāpē** (izņemot vidējās izglītības iestādes) ir **100** skolēni un mazāk, - koeficientu **1**; **vakara un neklātienes programmām no 0,8 uz 0,75**.

Valsts budžeta finansējums vispārējā un profesionālajā izglītībā

Finansējuma mērķis	2014.gada janvāris - augusts	2014.gada septembris - decembris
Mācību līdzekļu iegādei	4 585 452 euro, vienam izglītojamam 18,90 euro	
Brīvpusdienas 1.- 3.klases skolēniem		11 679 100 euro, vienam bērnam tā palielināta no 1,14 eiro uz 1,42 euro dienā
Speciālās izglītības iestāžu finansēšana	48 586 029	25 631 557
Profesionālās izglītības iestāžu finansēšana	22 953 291, t.sk. pedagogu darba samaksai 18 572 126 euro	

Iepirkums pedagogu profesionālās kompetences paaugstināšanai, galveno uzsvaru liekot uz dabaszinātņu mācību priekšmetu pedagogu sagatavošanu

Izsludināts
2014.gada
aprīlī;
uzsākta
īstenošana

- 2014.gadā ir piešķirti **valsts budžeta līdzekļi 1 403 817 eiro** apjomā pedagogu profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai (**B programmas kursiem**), kas dos iespēju iegūt papildu nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju vairāku priekšmetu mācīšanai pedagogiem, kuriem tas nepieciešams;
- saskaņotas **26 B tipa programmas** (72 – 400 stundu apjoms):
- *LU – 13, RSU – 1, DU – 9, LiepU – 2, RARZI – 1*

Šobrīd mācās 1481 pedagogs

Programmas nosaukums	Augstskola	Cilvēku skaits	kontaktpersonas
Izglītības jomas „Tehnoloģijas un zinātņu pamati” (mācību priekšmeti matemātika, ķīmija, bioloģija, fizika, dabaszinātnes, informātika) B programmas īstenošana (160/ 320 stundas)	Latvijas Universitāte (160 st.)	240	Ilze Gaile (ilze.gaile@lu.lv)
	Latvijas Universitāte (320 st.)	120	
B programmas „Pirmsskolas izglītības saturs un didaktika” īstenošana (80 stundas)	Latvijas Universitāte	320	Rita Ābele (rita.abele@lu.lv)
B programmas „Pamatizglītības pirmā posma saturā un didaktikā” īstenošana (80 stundas)	Latvijas Universitāte	320	Rita Ābele (rita.abele@lu.lv)
Izglītības jomas „Cilvēks un sabiedrība ” (mācību priekšmeti vēsture, ģeogrāfija) B programmas īstenošana (160/ 320 stundas)	Daugavpils Universitāte (160 st.)	140	Zita Vanaga (zita.vanaga@du.lv)
	Daugavpils Universitāte (320 st.)	80	
Pedagoģiskā procesa organizēšana un vadīšana kristīgajā mācībā 1. – 3.klasē” B programmas īstenošana (160 stundas)	Nodibinājums „Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts”	40	Inese Augškalne (rarzi@apollo.lv).
„Veselības jautājumu apguve profesionālā vidējā un arodizglītībā” B programmas īstenošana	Rīgas Stradiņa universitāte	150	Sanita Roģe (sanita.roge@rsu.lv)
B programmas „Pedagoģija” īstenošana (80 stundas)	RPIVA	340	Ligita Āzena (kursi@rpiva.lv)
„Tehnoloģijas un radošums interešu izglītībā” B programmas īstenošana (160 stundas)	RTU	300	<u>Dina Žuga (mii@rtu.lv)</u>
<i>Izglītības iestāžu vadītājiem “Izglītības iestādē mūsdienu pasaulē: inovatīvas pieejas un to īstenošana ikdienā” (36 stundas)</i>	<i>Izsludināts iepirkums 2014.gada augustā</i>	<i>200</i>	<i>plānotas 8 grupas</i>
<i>A programmas vispārējās un profesionālās izglītības mūzikas, mākslas, dizaina un dejas pedagogiem</i>	<i>Izsludināts iepirkums 2014.gada augustā</i>	<i>800</i>	<i>plānotas 11 dažādas programmas atbilstoši mācību priekšmeta specifikai un IKĒ</i>

- Izveidota un strādā **darba grupa**, kuras sastāvā iekļauti IZM pārstāvji, sociālie un sadarbības partneri – Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības, arodbiedrības „Latvijas izglītības vadītāju asociācija”, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Pedagogu domes, Interesu izglītības iestāžu direktoru konsultatīvās padomes, Latvijas izglītības vadītāju asociācijas, kā arī citu nozaru ministriju pārstāvji

Darba grafiks

uz 08.09.2014. modeļa variantu finanšu aprēķinu veikšana;

līdz 30.09.2014. apzinātas 34 (līdz 50) izglītības iestādes, kuras iesaistīsies modeļa aprobācijā;

2014.gada oktobrī – decembrī jaunā modeļa (abu variantu) aprobācija dažādu pakāpju izglītības iestādēs visos reģionos;

līdz 2014.gada decembrim aprobācijas rezultātu izvērtēšana un galīgā modeļa izvēle;

2015.gada janvāris – jūnijs aprobācija visās Latvijas izglītības iestādēs;

2015.gada augusts jaunā modeļa iesniegšana Ministru kabinetā.

- izstrādāti **modeļa iespējamie 2 varianti**, ievērojot darba grupas priekšlikumus (26.05.2014.)

1.VARIANTS

finansēšanas modeļa “Nauda seko skolēnam” **pilnveide**

- pedagogu atalgojuma aprēķins veikts atbilstoši, piem., novadu diferencēšanai,
- precizēts audzēkņu aprēķināšanas koeficients atbilstoši izglītības pakāpēm: 1) sākumskolas izglītība, 2) pamatizglītība, 3) vidējā izglītība.

2.VARIANTS

pāreja uz **pilna laika darba slodzi**

- slodze ietver kontaktstundas, laiku mācību stundu sagatavošanai, skolēnu darbu labošanai un citiem pedagogu veicamajiem pienākumiem;
- pedagoga veicamie pienākumi noteikti darba līgumā un amata aprakstā.

1. Nepieciešamais papildfinansējums

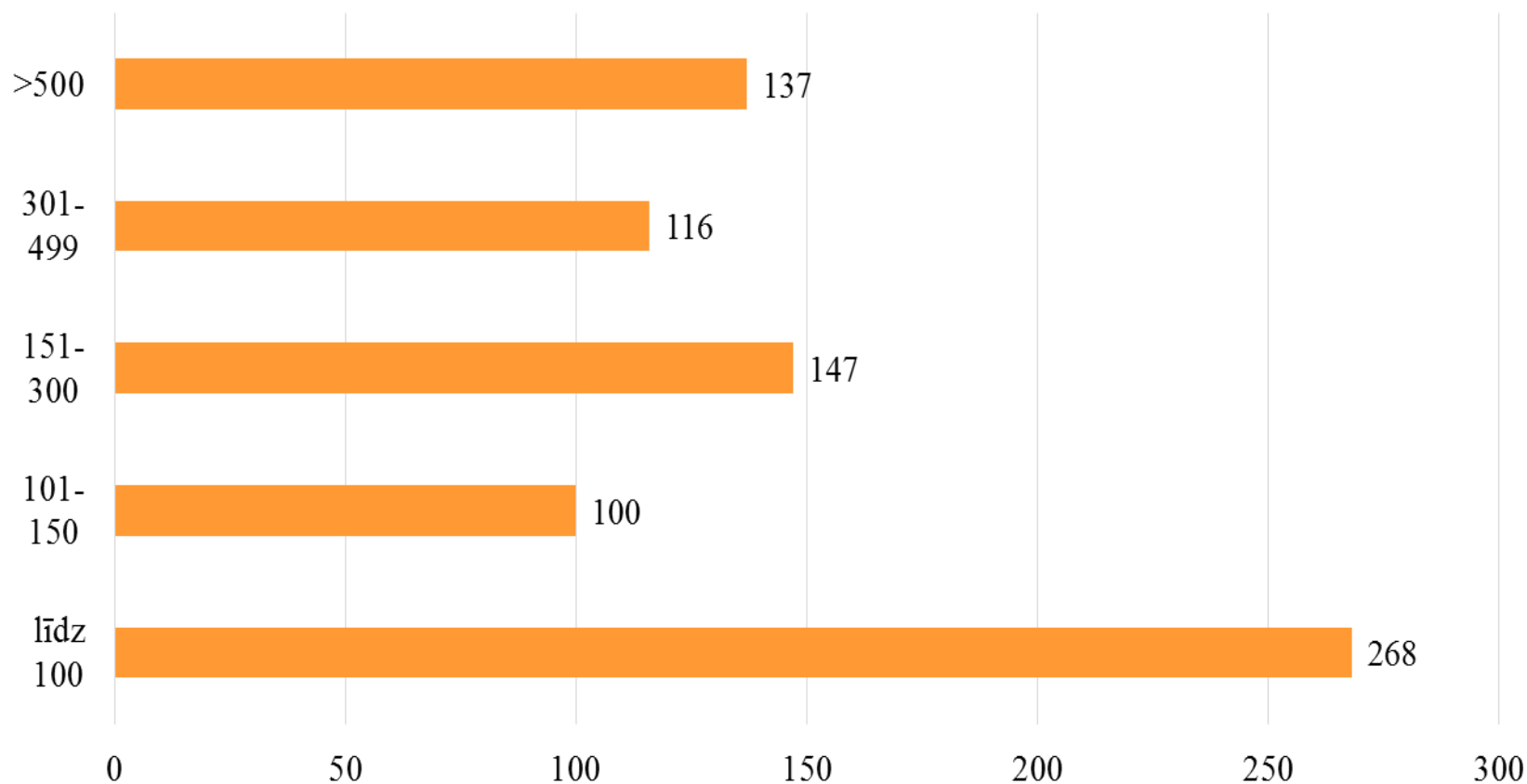
1 stundas izmaksas	Atalgojums par likmi (36 st.)	Kvalitātes pakāpes piemaksa (3., 4., 5.pak.)	Nepieciešamais papildfinansējums
5 euro	720 euro	31,87 euro, 79,68 euro, 99,60 euro (proporcionāli likmei)	40 013 475 euro
7 euro	1008 euro		100 023 145 euro

2. IZM aprēķina likmju skaitu (pilnas pedagogiskās likmes) uz skolu

Aprēķina (izglītības programmas īstenošanai) **nosacījumi:**

- ✓ skolēnu skaits pašvaldībā;
- ✓ vidējais vienam skolēnam paredzētais kontaktstundu skaits nedēļā (1.-6., 7-9.kl., 10-12.klase);
- ✓ stundas ilguma koeficients;
- ✓ klases izmērs;
- ✓ skolotāja darba slodze nedēļā;
- ✓ kontaktstundu procentuālā attiecība;

Pašvaldību pamata un vidējās vispārējās izglītības iestāžu sadalījums pēc izglītojamo skaita 2014./2015.m.g. (VIIS dati, operatīvā informācija uz 01.09.2014.)

3. Aprēķina papildnosacījumi

1. Papildu nosacījumi (palielinot vai samazinot likmju skaitu uz skolu):

- ✓ profesionāli orientēta virziena pamatzglītības programmas ar padziļinātu mācību priekšmetu mācīšanu – 1,25; vakara (maiņu) un neklātienēs (tai skaitā tālmācības) vispārējās izglītības programmas – 0,72;
- ✓ Iekļaujošās programmas (spec.progr.visp.izgl.) – 1,6;
- ✓ 1.-2.klasēs ar lielu skolēnu skaitu (piem., virs 30).

2. Skolēna attiecība pret 1 pedagoģisko likmi (5 grupas; proporcija atkarīga no skolēnu skaita skolā):

- ✓ skolēnu skaits līdz 100 = 7 - 8 skolēni;
- ✓ 101-150 = 8 - 10 skolēni;
- ✓ 151-300 = 9 - 13 skolēni;
- ✓ 301-499 = 11 - 16 skolēni;
- ✓ Vairāk par 500 = 15 - 20 skolēni.

Sadalījuma pamatojums:

saskaņā ar **EUROSTAT** datiem vidējais bērnu skaits klasē pamatskolā **Latvijā** ir **15,6 skolēni**.

- Šis skolēnu skaits tika pieņemts kā skolēnu skaits klasēs **pilsētās**.
- Skolēnu skaits ir mazāks lauku reģionu skolās, savukārt lielāks - pilsētu skolās.

Šis rādītājs ir lielākais instruments, lai mainītu finansējuma apjomu aprēķinos.

4. Ieviešanas grafiks (iespējamais projekts)

1 stundas izmaksa	Nepieciešamais papildfinansējums	Iespējamais ieviešanas laiks		
5,00	40 000 000	2015	8 mēneši	26 666 666
			4 mēneši	13 333 334
5,50	25 005 565	2016	8 mēneši	16670376,84
			4 mēneši	8335188,419
6,00	50 011 131	2017	8 mēneši	33340753,68
			4 mēneši	16670376,84
6,50	75 016 696	2018	8 mēneši	50011130,51
			4 mēneši	25005565,26
7,00	100 022 261	2019	8 mēneši	66681507,35
			4 mēneši	33340753,68

Informācija pašvaldībām, lai pieteiktos aprobācijai

Atbilstoši nosacījumiem (teritoriālais iedalījums, izglītojamo skaits izglītības iestādē, iestādes tips – sākumskola, pamatskola, vidusskola, ģimnāzija) **piesaka izglītības iestādes aprobācijai līdz 2014.gada 20.septembrim**

IZM izvērtē pieteikumus un uzaicina piedalīties aprobācijā līdz 2014.gada 30.septembrim

Informācija izglītības iestādēm, lai piedalītos aprobācijā

Atbilstoši IZM aprēķināto likmju skaitam, **plāno izglītības iestādes darba organizāciju**, nodrošinot mācību plāna realizāciju atbilstoši aprēķināto likmju skaitam un izglītības iestādes prioritātēm

Administrācija kopā ar pedagogiem izstrādā **amata aprakstu un darba līgumu projektus**, kuros norāda katra pedagoga veicamos pienākumus atkarībā no mācību priekšmeta un tam tarificēto kontaktstundu skaita

Pedagogs atbilstoši noteiktajai slodzei (nepārsniedzot DL noteiktās 40 st. nedēļā) veic **pienākumu uzskaiti** katru nedēļu (arī izglītojamo brīvlaikā), norāda:

- 1) novadīto kontaktstundu skaitu;
- 2) individuālo darbu, konsultācijas;
- 3) stundas darbu labošanai, materiālu gatavošanai;
- 4) stundu skaitu audzināšanas pienākumu veikšanai;
- 5) citiem pienākumiem (pētnieciskā darbība, profesionālā pilnveide u.c.)

Modeļa aprobācija (atlase)

Aprobācijas **1.posmā** (2014.gada oktobris – decembris) plānots iesaistīt 14 pašvaldību 34 izglītības iestādes saskaņā ar atlases nosacījumiem:

Izglītojamo skaits skolā	Pilsētu/novadu skaits	sākumskola	pamatskola	vidusskola	ģimnāzija
līdz 100	3	1	1	0	x
101 - 150	3	x	1	1	x
151 - 300	3	0	1	1	x
301 - 499	2	x	1	1	x
500 un vairāk	2	x	1	1	1
Rīga	1	1	1	2	2
KOPĀ	14	4	14	12	4
		34			

Pašvaldības līdz 20.septembrim piesaka izglītības iestādes aprobācijai.

IZM izvērtē pieteikumus un līdz 30.septembrim apstiprina aprobācijai izvēlēto skolu sarakstu.

Aprobācijas process

Aprobācijas **2.posmā** (2015.gada janvāris – aprīlis) **iesaistās** visas pašvaldību vispārējās izglītības iestādes (**skolas**).

IZM pēc precizētiem nosacījumiem aprēķina likmju skaitu pilsētu un novadu izglītības iestādēm.

Tiek **uzsākta aprobācija**: 3 profesionālās izglītības iestādēs, 3 PII, 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, 5 speciālajās izglītības iestādēs.

Aprobācijas **3.posmā** (2015.gada maijs-jūnijs) pašvaldības iesniedz savus priekšlikumus nepieciešamajiem uzlabojumiem, kā arī amatu aprakstu un darba līgumu paraugus.

Līdz 2015.gada augusta beigām tiek izstrādāta normatīvā bāze pedagogu darba samaksas aprēķināšanai.

5. IZM aprēķinu pamatojums, izmantojot *OECD* ekspertu ziņojumu

1. *OECD* ziņojuma rezultātā:

- dots kopsavilkums **par 10 valstu un reģionu** (Igaunija, Somija, Flāmu valsts Beļģijā, Koreja, Nīderlande, Jaunzēlande, Ontārio (Kanāda), Polija, Zviedrija, Velsa (Apvienotā karaliste) pedagogu atalgojuma sistēmu, sniedzot vispusīgu informāciju par attiecīgo izglītības sistēmu, pievēršot uzmanību finanšu pārvaldībai, skolu sistēmai un it īpaši pedagogu statusam un atalgojumam;
- **sagatavots** pedagogu atalgojuma sistēmas **pārskats**, kas ļauj labāk izprast skolu finansējuma izmantošanas iespējas un pedagogu atalgojumu sistēmu kā efektīvu instrumentu politikas mērķu sasniegšanai;
- plaši **aprakstīti starptautiskie pētījumi** par skolu finansēšanu un pedagogu atalgojuma sistēmām, kā arī *politika, kas attiecas uz pedagogiem*. (Dati iegūti no *OECD* valstu pieredzes un analīzes, īpaši atsaucoties uz desmit valstu salīdzinājumu);

5. IZM aprēķinu pamatojums, izmantojot *OECD* ekspertu ziņojumu

- analizēta spēkā esošā pedagogu atalgojumu sistēma plašākā skolu finansēšanas kontekstā;
- izstrādāti priekšlikumi un ieteikumi jaunas sistēmas ieviešanai.

2. Atziņas par pedagogu atalgojuma sistēmu ietekmējošajiem faktoriem Latvijā:

- pedagogiem, kas būtībā dara vienu un to pašu darbu, t.sk. apjoma ziņā, ir ļoti **atšķirīgs atalgojums**, un līdz ar to ir izplatīts uzskats par *negodīgu atalgojumu*;
- pamatalgas aprēķinā iekļauti daudzi “**papildu pienākumi**”;
- Latvijā gan pamatizglītības, gan vidējās izglītības iestādēs ir ļoti skolēnu skaita ziņā **mazas klases**. Tas ir viens no zemākajiem rādītājiem ES un *OECD* dalībvalstīs;

- mazais skolēnu skaits klasē ir saistīts arī ar **zemu** pedagogu skaita attiecību/**proporciju** pret skolēnu skaitu.
- ļoti **mazais** skolēnu **skaits klasēs** *lauku vidusskolās* varētu kļūt par problēmu ne vien attiecībā uz izglītības kvalitāti, bet gan uz izglītības finansēšanu valstī;
- Latvijā ir ļoti **maz jaunu pedagogu** (2011.gadā tikai 8,3% pedagogu pamatizglītības iestādēs un 7,1% pedagogu vidējās izglītības iestādēs bija jaunāki par 30 gadiem). Tajā pašā laikā vairāk nekā trešdaļa pamatizglītības iestāžu pedagogu un vairāk nekā 40% pedagogu vidējās izglītības iestādēs ir 50 gadus veci vai vecāki. No tiem 6,4% pedagogu pamatizglītības iestādēs 2011. gadā bija 60 gadus veci vai vecāki;
- esošajā pamatalgas modelī aprēķinā iekļauti **daudzi „papildu pienākumi”**. Tie ir pedagogu galvenie pienākumi, un tos vajadzētu iekļaut amata aprakstā, kas nosaka visus pilna laika pedagogu kā profesionāļu pienākumus. Pašreizējā sistēma, kādā tiek noteikti un atalgoti papildu pienākumi, nav produktīva un rada lieku nenoteiktību.

PALDIES!